

BELEVENIS met de BUIZERD.

In de winter van 1963 - '64, herinner ik me, waren er nog behoorlijke aantallen buizerden te zien in de duinen. Wel namen deze vogels al sterk af in aantal en kwam het al niet meer voor dat je uit één dennenbosje 15 exemplaren opstootte, maar toch waren de aantallen vele malen hoger dan tegenwoordig.

In die winter had ik nogal wat werk gemaakt van een ondergrondse schuilhut waarmee ik hoopte in staat te zijn van de buizerd een filmopname te maken. Nu is schuilhut een groot woord voor de heel beperkte ruimte waar ik met mijn filmspullen precies in paste. Door een klein zwaar gekamocfleerd toegangsluik was een hokje bereikbaar dat maar 1 meter hoog of liever gezegd diep was. Met de filmkamera op statief was het mogelijk om door een zelfgemaakt "konijnenhol" het terrein voor de hut met de lens te "bestrijken". Van buiten af gezien zit de lens wel 1 m. diep in het kunstmatige hol, waar het zo donker is dat de lens niet te zien is. Hoewel de bewegingsvrijheid in de hut en het gezichtsveld ervoor sterk is beperkt, is het voordeel hiervan dat men voor de omgeving volkomen onzichtbaar en zelfs onhoorbaar zijn werk kan doen.

De buizerd probeerde ik te lokken met dode konijnen die overal te vinden waren, omdat toen al de beruchte myxomatose onder die dieren heerste. Regelmatig zocht ik de wijde omgeving van de hut af en hield zo het ter-

rein vrij van aas. Zodoende had ik voortdurend een voorraadje konijnen bij de hand.

Heel wat koude uren heb ik doorgebracht in de hut. Vaak was het zo koud dat mijn adem tegen het statief kondenseerde en dan onmiddellijk bevroor tot een dun ijslaagje. Als ekstra attractie begon altijd na een uurtje het sak te druppelen. Wanneer mijn uithoudingsvermogen groot genoeg was wilde het wel eens lukken een ekster of een bonte kraai bij het aas te krijgen, maar de vogel ging meteen weer op de wieken omdat natuurlijk juist op dat moment wandelaars langs kwamen of een jager in de buurt een schot loste. Eermaal kwam een bonte kraai zover dat hij aan het aas begon te trekken en al spoedig lag het buiten mijn gezichtsveld! Zo leert men al doende en voortaan zette ik het aas met een gekamofleerde tentpen vast aan de grond.

Maar ook hier geldt dat de aanhouder wint. Op een heel koude morgen was ik al vroeg in het veld en zat nog voordat het helemaal licht was in de hut. Na nog geen uur zitten kwam er leven in de brouwerij. Een groepje postduiven wandelde druk pikkend langs het dode konijn en verdween weer uit mijn gezichtsveld. Kort er na verscheen een ekster ten tonele, liep parmantig een rondje om het aas en pikte aarzelend naar een van de ogen van het konijn. Geschrokken van zijn eigen brutaliteit vloog hij echter plotseling weg.

Een klein uur later verscheen ineens een bonte kraai bij het aas. Een beetje schuw begon hij met gestrekte nek aan de ogen van het konijn te vreten. Steeds gulziger wordend verslond hij in een wip beide ogen en vloog toen haastig weg. Even later zat een kraai in de buurt, maar voor mij uit het zicht, luid te roepen. Naar mijn gevoel duurde dit wel een half uur. Toch nog onverwachts streek een zwarte kraai bij het aas neer. Deze liep wel vijf maal er omheen, afgewisseld met schichtig rondkijken. Toen een tweede zwarte kraai bij hem neerstreek begon de eerste ijverig aan het konijn te plukken. Spoedig verscheen nu een bonte kraai op het toneel. Deze deed onmiddellijk een dreigende uitval naar de beide zwarte, die eerbiedig plaats maakten voor hun bonte familielid. Onze nieuwkomer vrat enige tijd van het aas en vloog toen samen met de beide zwarte kraaien weg.

Hierna heb ik ruim een uur zitten kleumen en begon al over opbreken te denken, toen volkomen onverwachts twee zwarte kraaien ten tonele verschenen. Zij stapten nog parmantig rond het aas toen een derde zwarte kraai zich bij hen voegde. Nu werd het onderling kibbelen om de lekkerste hapjes.

Steeds meer kraaien voegden zich bij hen, wat een niet zo gunstige invloed had op de onderlinge verstandhouding. Ze hadden het zelfs zo druk met elkaar dat het aas bijna niet werd aangeraakt. Van een afstandje zat een ekster het gedoe eens aan te kijken. Plotseling stoof het hele gezelschap uit elkaar en ging op de wieken. Ik kon niet zien wat hier de oorzaak van was en vermoedde al dat er wandelaars in de buurt waren, toen ineens een buizerd vlak bij het aas neerstreek! Nog nooit had ik een buizerd zo ongemerkt en van zo dichtbij kunnen bekijken. Vijf meter voor me stond hij daar, rechtop, met zijn bruine ogen en zijn haaksnavel, zijn prachtig donker en lichter bruin getekende verenkleed met op zijn lichte borst een donkere bief met daarin weer een lichter vlekje. Het dier had alleen belangstelling voor het konijn, wandelde er rustig heen en ging er met zijn gele poten bovenop staan. Eenmaal keek de buizerd rond en begon toen vol overgave en schijnbaar zonder op of om te zien plukken haar van het aas af te trekken, ongeveer bij de anaalstreek vandaan. Kort er na deed hij zich te goed aan de ingewanden van het konijn. Nu landde een ekster hink-stap-springend in de "arena". Dit leek wel een seintje voor de zwarte kraaien die, naar ik vermoedde, steeds in de buurt gebleven waren want tegelijk landden er drie tot vier eksemplaren binnen mijn gezichtsveld. De kraaien liepen ongedurig om het aas rond en bleven daarbij juist buiten "snavelbereik" van de buizerd die onverstoorbaar verder vrut. Geleidelijk aan werden ze echter brutaler en probeerden iets van het aas af te snoepen achter de rug van de buizerd. Deze hoefde zich maar even op te richten en de hele kapersbende stoof uit elkaar. Als de buizerd dan weer verder vrut begon het spelletje van voren af aan. De brutaalste van de zwarte kraaien schuifelde stiekum, diep door de knieën, in de richting van het aas, steeds dichterbij de staart van de buizerd. Toen gebeurde er iets wat mij verraste: de kraai pikte in de staart van de buizerd, waarop deze bliksemsnel omkeek en de kraai vlug achterwaarts wegsprong. Voordat nu de buizerd weer voor zich keek had een andere zwarte kraai zijn kans schoon gezien om vliegensvlug iets van het aas wog te kapen! Dit herhaalde zich een paar keer en steeds liet de buizerd zich door de kraaien beet nemen.

Naarmate de sloop van het aas vorderde kwamen meer vogels binnen mijn gezichtsveld. Op een gegeven moment telde ik buiten de buizerd 2 bonte en 5 zwarte kraaien en nog 3 eksters. Het viel mij op dat nu de zwarte kraaien de bonte verjoegen en de zwarte het voor 't zeggen hadden. De verdeling in de arena was ongeveer zo: in het midden de buizerd als

hoofdpersoon, daaromheen de zwarte kraaien stelend en ruziemakend, daar omheen de bonte kraaien die ontzag leken te hebben voor hun zwarte familieleden, en daarbuiten de eksters die wat rondwandelden, hier en daar wat van de grond pikten en zo rustig wachtten tot de "heren" waren uitgegeten.

Opeens zat ik oog in oog -of beter gezegd lens in oog- met een kraai die spiedend door mijn konijnenpijp naar binnen keek. Een kort ogenblik duurde dit slechts en de hele troep ging op de wieken! Leeg was de arena, op één na..... waardig en fier rechtop stond de buizerd op het aas en speurde beheerst de hele omgeving af. Toen dit enige minuten had geduurd, waarbij ik mij niet durfde te bewegen uit angst dat hij me zou ontdekken, vloog hij op en wiekte weg.

Om het verhaal af te maken kan ik nog zeggen dat het tijdens de hele affaire buiten geheel bewolkt was zodat ik wegens te krap licht geen telelenzen kon gebruiken. Het werd bovendien steeds mistiger, wat me deed besluiten mijn spullen maar in te pakken om naar huis te gaan. Terwijl ik hier al mee bezig was kwam tot mijn grote verbazing een andere buizerd op het aas! Deze was onmiskenbaar lichter gekleurd dan de eerste, vooral op de borst. Rustig begon hij te vreten zonder door ook maar een kraai of ekster te worden lastiggevallen. Zeker een half uur ging hij met zijn maaltijd door, slechts af en toe even rondkijkend. Geduldig heb ik gewacht tot meneer uitgegeten was en de aftocht blies, waarna ik eindelijk stram en verkleumd mijn schuilhut uit kon komen.

Terwijl ik me naar huis toe warm liep dacht ik aan mijn film die zo mooi had kunnen zijn maar nu zo slecht uit de verf zou komen. Toch was ik dankbaar om de bijzondere ervaring die ik nu rijker was.

P.C.v.Spanje, Amestelle 293 Zwanenburg.